GAZETA KRAKOWSKA

Nro 85.

z KRAKOWA dnia 23 PAŹDZIERNIKA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 15 Października.

JW. Ignacy Hr. Sobolewski, Minister Prezyduiący w Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości, powrócił do Warszawy.

Dyrektor ogrodu botanicznego, Professor Szubert, powrócił z 3 miesięczney podróży odbytey w celu naukowym przez Czechy, Austryią, Bawaryią, kraie Nadreńskie i Niderlandy do Paryża. Przywiózł przeszło 600 nader pięknych i rzadkich roślin, ktorych nie było w ogrodzie botanicznym.

— Obserwatoryum Astronomiczne Królewsko-Warszawskiego Uniwersytetu, dla sprostowania doniesienia umieszczonego w pismach Warszaw: o Komecie, uwiadomia, iż Kometa nie od kilku ale iuż od 20 dni iest u nas widzialnym, nad to znayduie on się teraz nie w znaku Byka iak doniesiono, ale w znaku Machiny elektryczney pod Wielorybem, bieg iego iest szybki ku południowi, przechodził z Poniedziałku na Wtorek przez tuteyszy południk o godzinie 12tey, minucie 24, sekundzie 13, w przeyściu iego położenie ogona prawie było na płaszczyźnie południka.

— Kometa ten, który iuż kilka Dziennikow za nowego poczytało, iest ten sam, ktory odkrył d. 15 Lipca r. b. P. Pons w Marlia, i zaraz go w tenczas ogłosił. Od tego czasu uważano go prawie we wszystkich obserwatoryiach Europy. Bardzo mały w tenczas, gdy go pierwszy raz postrzeżono, zbliżaiąc się do słońca nabył takiey wielkości, że gołem okiem uyrzeć go można. Jego ogon wynosi od 3 do 4 stopni, a bieg pozorny ciągle bardzo iest powolny.

Pisma peryodyczne: Didaskalia Gazeta Frankfortcka, Powszechna centralna gazeta i Irys, wychodzące w Niemczech, pokilkakroć w ciągu bieżącego roku chwaliły talent Pana Felixa Horeckiego, licząc go między naydoskonalszych wirtuozów na gitarze. — P. Horecki był Kancellistą w Izbie Obrachunkowey w Warszawie. W 1818 r. udał się do Wiednia, gdzie wydoskonalił swóy talent na gitarze, oraz w kompozycyi; przez rok bawił w Frankforcie nad Menem i był często wzywany do rożnych

dworów Xiążąt Niemieckich, dawał oraz koncerta w różnych mieyscach. Teraz wyieżdża do Paryża, a późniey uda się do Londynu.

Z Prezburga d. 26 Września.

Dokończenie opisu odprawioney tu dnia 25 b. m. koronacyi N. Cesarzowey na Królową Węgierską.

Podczas Offertorium, N. Cesarzowa maiąc włożoną na głowę koronę domową przez Biskupa Wessprymskiego, udała się z orszakiem swoim do wielkiego ołtarza, uklęknęła na wyższym iego stopniu, i wziąwszy pieniądz złoty podany Jey na złotey tacy przez małżonkę naywyższego Sędziego Nadwornego, położyła na talerzu, który trzymał urzędnik obrzędowy, a potem pocałowała podaną Jey przez Konsekratora patynę, i wróciła do swego tronu. W czasie prefacyi, Biskup Wessprymski zdiął znowu koronę domową z głowy N. Cesarzowey, i dał ią W. Marszałkowi, a ten znowu Podskarbiemu do trzymania na przeznaczonych poduszkach. Podobnież W. Marszałek Dworu zdiął koronę Królewską Węgierską z głowy N. Cesarza Jmci. Podczas Agnus Dei podano NN. Cesarstwu Pacyficale do pocałowania w sposobie takim, iak Ewanieliią, a potem święconą wodę. Gdy w ciągu Mszy S. nastąpiła Kommunia S., N. Cesarzowa w assystencyi samych tylko Biskupów przystąpiła do wielkiego ołtarza, uklękneła na naywyższym iego stopniu na poduszcze podaney przez urzędnika obrzędowego, i z rąk Konsekruiącego Prymasa przyięła Kommunią S., poczem udała się na powrót do krzesła do modlenia się. Po niejakiey chwili, Biskup Wessprymski włożył znowu koronę domową na głowę N. Cesarzowey, a W. Marszałek Dworu koronę Królewską Węgierską na głowę N. Cesarza. Po skończoney Mszy S. Xiążę Prymas udzielił błogosławieństwo Apostolskie, w czasie którego strzelano z dział i ręczney broni, i wszystkie dzwony odezwały się.

Wrócili potem NN. Cesarstwo Jchmość do zakrystyi tym samym porządkiem, iak z niey wyszli, a pozłożeniu koron i innych oznaków dostoyności Królewskiey, poprzedzeni od konsekruiącego Prymassa i duchowieństwa, oddalili się z Kościoła. Za przybyciem do pałacu Prymasowskiego, przyięto NN. Cesarstwo z nayglębszym uszanowaniem, i do środkowych pokoiów odprowadzono. W sali iadalney nastąpiła uczta, podczas którey Dygnitarze Państwa usługiwali NN. Cesarstwu Jchmość. Nim NN. Cesarstwo usiedli do stołu, Arcyxiążę Palatyn podał kubek z wodą do umycia rąk, a Xiążę Prymas ręcznik do utarcia. Urzędnik obrzędowy dworski, assystuiący Prymasowi, zmówił potem Benedicite, wtedy NN. Cesarstwo usiedli do stołu. Gdy N. Cesarz Jmć pierwszy raz wziął kielich w rękę, wystrzelono z dział po trzeci raz i wszystkie dzwony odezwały się. Po sprzątnieniu wetów goście podnieśli się i póty stali przy swoich krzesłach, póki NN. Cesarstwo Jchmość siedząc nie umyli rąk; poczem Xiążę Prymas w assystencyi urzędnika obrzędowego zmówił Deo gratias, i następnie NN. Cesarstwo Jchmość z towarzyszącemi Im osobami udali się do środkowych pokoiów. Magnaci i członkowie Stanów Królestwa wezwani zostali w tymże samym czasie do stołu na

700 osób nakrytego. Podczas tego obiadu, według dawnych zwyczaiów, okazali się NN. Cesarstwo Jchmość, przyięci iednozgodnemi okrzykami.

Wieczorem był teatr bezpłatny; miasto oświecono iak naywspanialey. NN Cesarstwo Jchmość wraz ze wszystkiemi Arcyxiężętami i Xięciem Salerno, obieżdżali całe miasto, przypatruiąc się illuminacyi.

— Dnia 30. —

Gazeta tuteysza zawiera co następuie: „Na siódmem posiedzeniu Seymu z dnia 26 t. m. uchwaliły Stany iednomyślnie dać Xięciu Metternichowi, C. K. Kanclerzowi Domu, Dworu i Stanu i t. d. bezpłatnie Indygenat Królestwa, a to z zupełnego przekonania o tegóż rozmaitych zasługach dla Państwa Austryiackiego, iako też w szczególności dla Królestwa Węgierskiego, ogólnie zaś dla całey Europy w nayważnieyszych okresach ostatnich zdarzeń świata. Równie uchwalono z nayszczerszego uszanowania i miłości dla N. Cesarzowey i Krolowey z powodu osobistych, godnych przymiotow, dać bezpłatnie indygenat znanemu i szanownemu, związkami małżeńskiemi z pierwszemi rodzinami kraiu połączonemu Król. Bawarskiemu Posłowi przy C. K. Dworze, Janowi Bogumiłowi Edwardowi Baronowi Steinlein, Kawalerowi Cesarsko-Austryiackiego orderu Korony Zelazney pierwszey klassy i Kommandorowi Ces: Austr: orderu Leopolda i t. d. Obiedwie uchwały Stanow, udzielone potem Izbie Magnatów, i od teyże iednomyślnie przyięte, oddane będą teraz do sankcyi N. Pana.

Na temże samem posiedzeniu uchwalono podług dawnego zwyczaiu dla N. Cesarzowey i Krolowey podarek koronacyyny, iednogłośnie na 50,000 sztuk dukatów oznaczony, który Szlachta Królestwa wzięła na siebie do zapłacenia.

W dniu 27 t. m. wyruszyły od początku Seymu tu będące dwa bataliony grenadyierow Doblera i Orlandiniego bardzo rano, i pociągnęły do Kitsee, aby wraz z półkiem kiryssyierów Xięcia Fryderyka S skiego blisko tey wsi wykonać rożne obroty w obliczu N. Pana. Cesarz Jegomość, tudzież Arcyxiążęta: Następca tronu i Franciszek Karol, Arcyxiążę Maxymilian, iako też Xiążę Beia przybyli w licznym i świetnym orszaku o godzinie 8 rano, przyięci od Dowódzcy kraiowego, Jenerała iazdy Arcyxięcia Ferdynanda, na czele woysk. Te popisywały się oddziałami przed N. Panem, poczem, gdy woysko to po każdym obrocie poiedyńczo przed N. Panem przeciągło, raczył Monarcha okazać swoie upodobanie tak z dokładnego ewowolucyy wykonania, iako też z piękney postawy ludzi i dobrego utrzymania koni.

Arcyxiążęta: Karol i Ludwik opuścili w dniu 28 t. m. nasze miasto i powrócili do Wiednia.

Wczoray rano wyszła ztąd do Wiednia C. K. gwardyia przyboczna drabantów, a dzisiay rano udał się w pochód do Berna batalion granadyierów Orlandiniego.

Z Paryża d. 6 Października.

N. Król Pruski podczas dotychczasowego swoiego tu bawienia obeyrzał muzeum Królewskie, ogród botaniczny, naypierwsze Kościoły i wiele publicznych zakładów.

W d. 29 Września, iako w imieni.

ny Xcia Bordeaux, złożył mu Monarcha Pruski przez Xcia Albrechta swoie życzenia i obiedował z całą Królewską Rodziną w St. Cloud. D. 2 b. m. udał się tam znowu, iadł obiad, znaydował się na wystawieniu w tamecznym Dworskim teatrze, i pożegnał się nayuprzeymiey z Królem Francuzkim i jego Rodziną. Niepodobna opisać z iak uprzedzaiącą grzecznością był ten Monarcha od swoiego Sprzymierzyńca, Króla naszego i iego Rodziny przyięty. Istnieiąca dla dobra ich ludów na prawdziwym szacunku zasadzona przyiaźń została przez to bardziey utwierdzona. Wyiazd do Berlina Monarchy Pruskiego wstrzymała okoliczność, że chciał w przypadaiących w d. 9 b. m. imieninach Karola X. osobiście złożyć życzenia swoiemu Sprzymierzyńcowi. Wyiedzie więc dopiero d. 11 i stanie w Potsdamie d. 18 b. m.

Wały Tuluzy maią bydź zniesione, a na to mieysce Lion Limoges na twierdze zamienione. Dodaią, iż w biorze Ministra woiennego pracuią nad planem obwarowania stolicy. Na placu, na którym Napoleon wystawić chciał pałac dla Króla Rzymskiego, zbudowane bydź maią koszary dla 10,000 woyska.

Hr. Lacepede, Par Francuzki, 70letni starzec, zachorował na ospę dziecinną.

Rozporządzeniem Królewskiem z d. 2 b. m. ustanowiona iest z 5 członków kommissyia do zarządzania domem inwalidow morskich.

Deputowani Haitańscy (podług Dziennika Gwiazda) mieli w pierwszych dniach po przybyciu do Paryża posłuchanie u Prezesa rady Ministrów Hr. Villele, potem u innych Ministrów. Onegday iedli obiad u Ministra spraw zagranicznych Barona Damas, z Viceadmirałem Mackau, P. St. Cricq i 4 innemi Ministrami.

D. 4 b. m. w wieczór Jenerał Lafayette powracaiący z Ameryki na fregacie Brandywine, przybył do Hawru, a onegday w południe na ląd wysiadł.

D. 28 Września umarł w Varennes Jenerał porucznik Radet. Jest to trzeci Jenerał z Napoleońskiego woyska, którzy w ostatnim tygodniu Wrześni umarli.

Tegoroczni zbiór wina zwanego Medoc szacuią do 30 mill. Fr.

Listy z Tangeru pod d. 10 Września donoszą, iż Cesarz Marokański z miasta Mekinez, do którego wszedł bez dobycia oręża, nagle w nocy oddalić się musiał z obawy, aby te same pokolenia, które ułatwiły mu wniyście do miasta, niezamordowały go. — Dozwolił bowiem niektórem pokoleniom, które zbuntowały się przeciw niemu, wysłać do siebie deputacyią. Deputowani przynieśli Cesarzowi w podarunku 80,000 piastrow; lecz kazał z nich 500 w kaydany okuć i do Alkassar o milę od Mekinez zaprowadzić. Dowodcy konwoiu mieli rozkaz, aby każdemu, ktory z osłabienia iśdź niebędzie mogł, głowę ucięli. 55 zabitych tym sposobem zostało, a reszta osadzone w więzieniu w Alkassar. Taki postępek zrządził powstanie i Cesarz powrocił śpieszno do Fez. Europeyscy Konsulowie są niespokoynemi, aby Maurowie krążący w ciśnienie niezechcieli napastować okrętow ich narodów.

Z Barony piszą, że człowiek, który do pograniczney Hiszpańskiey prowincyi poszedł na zbieranie ptawek, został od 4 Hiszpanów pochwycony i do drzewa przywiązany, poczem na wszystkie czę-

ści iego ciała poprzyczepiali zebrane piiawki, tak, iż umarł w naywiększych boleściach.

Z Madrytu d. 27 Września.

Minister sprawiedliwości (Colomarde) wydał dwa okólniki, które przyłożyć się powinny do utwierdzenia spokoyności. Pierwszy do Arcybiskopów i Biskupów zawiera: "że Serce J. K. M. zasmuciło się na wiadomość, iż w niektórych Kościołach nadużywaią kazetelnic przez podniecanie do nienawiści i zemsty; J. K. M. wzywa zatem Prałatów, aby mieli baczność, izby w Swiąteniach Bożych słyszeć się tylko dawały słowa pokoiu; iako urodzony obrońca Religii Katolickiey zagraza Król każdemu Kapłanowi, który naprzyszłość poważy się nadużyć swoiego powołania przez zachęcanie do nienawiści i zemsty, naysurowszą karą.„ — W drugiem nakazano iest prowincyionalnem sądom, aby zaprzestały wszelkich spraw tyczących się politycznych przestępstw, i oskarżonych uwolniły. Liczba uwięzionych za rzeczone przestępstwa bardzo iuż iest mała.

Onegday o godzinie 11 przed południem Minister Zea-Bermudez instalował juntę doradczą, poczem obecne członki miały dwugodzinne posiedzenie, dla zdania sprawy o nowych propozycyiach pożyczki. Po zawierane przed dwiema laty między Francuzkiemi i konstytucyynemi Jenerałami kapitulacyie maią nakoniec bydź uznane, i do 13 przeszłego miesiąca ogłoszone bydź ma powszechne przebaczenie, w którem niema bydź innych wyiętków nad 34 z imienia wyrażonych osob Od utworzenia doradczey junty posiedzenia Rady Kastyliyskiey bardzo bywaią burzliwe.

Król mieszka teraz z Jnfantami w zamku Eskurial.

P. Ugarte, dotychczasowy nasz Poseł przy Dworze Turyńskim, otrzymał za następcę P. Bassecourt, pazia Jnfanta Franciszka. P. Acosta, Poseł nasz w Dreźnie, uda się w tymże zaszczycie do Wiédnia, a mieysce iego zastąpi P. Martinez, Sekretarz naszego poselstwa w Rzymie.

Rząd trudni się teraz ubraniem i uzbroieniem liniiowey piechoty.

Jenerał kapitan Katalonii odebrał od rządu naganę, że niepośpiesza się z ukaraniem buntowników w Tortosie.

W Walencyi odkryty miał zostać podobny do Bessieres spisek.

Były Prezes Stanów, P. Giraldo, chociaż nie iest za politycznie oczyszczonego uznany, otrzymał wszelako od Króla za uczynione przysługi 8000 realów roczney pensyi.

Dnia 20 b. m. przybyła do Kadyxu druga Amerykańska Fregata z oficerami byłego Peruwiańskiego woyska, a w krótce oczekiwana iest trzecia. Do 21 iescze wyprawa z Ferrolu nie odpłynęła do Hawanny. — Podług listu z ostatniego miesiąca pod dniem 8 Sierpnia posłano ztamtąd 1500 woyska wgłąb wyspy, lecz nie wiadomo z iakiey przyczyny.

Z Rzymu d. 26 Września.

Choroba Oyca S. pogorszyła się od dni kilku; dnia 19 był naysłabszy i czuł bolesne bicie do głowy, jednak bez gadania nie przytomnie. Dnia 22 polepszyło mu się znacznie i znaydował się na odbytem w Watykanie S. Officium. Nie-

zachodzi żadne niebezpieczeństwo, ale sądzą, iż nastąpi trawiąca gorączka, która zakończy się na wodney puchlinie

Rozchodzi się wieść, iż Oyciec S. w nadchodzącą rocznicę swey koronacyi zamyśla znacznie zmnieyszyć podatek gruntowy.

Jezuitom zwrócona została posiadłość tak zwanego Borromeuszowskiego pałacu, leżącego w okolicy de Monte Citorio. Przez to rozrządzenie przeszło 30 rodzin szukać muszą gdzie indziey mieszkań.

Nowy zmiankowy bank ma tu bydź dnia 28 Listopada otworzony. Xiążęta Corsini i Poniatowski, i inni kapitaliści złożyli na iego utworzenie pieniądze. Hr. Giraud iest iego Dyrektorem.

Wczoray rano przyprowadzono tu herszta rabusiów Gasparono, który odbierze zasłużoną karę.

Z Londynu d. 4 Października.

Dzisieysza Gazeta Dworska ogłosiła następuiącą odezwę Krolewską z dnia 30 Września:

"Gdy J. K. M. z wszystkiemi Europeyskiemi Mocarstwami i Kraiami w pokoiu żyie, i kilkakrotnie oświadczył, iż przy zachodzących sprzeczkach pomiędzy niektóremi Mocarstwami i Kraiami zachować chce ścisłą i beztronną neutralność; gdy nieprzyiacielski postępek poiedynczych J. K. Mości podanych przeciw któremu bydź z Mocarstw lub Kraiów, lub osobom i własności Mocarstw lub Kraiów, które lubo z J. K. Mcią w pokoiu żyią, ale będąc woynie, względem którey J. K. M. chce bydź neutralnym, wzbudziłby mógł wątpliwość o rzetelności J. K. Mci oświadczenia, słusznie zatem lękać się należy, iż ieżeliby poddani J. K. Mci nie byli skutecznie od podobnych czynów wstrzymanemi, tedy obrażone przez to Rządy niebyłyby w stanie wstrzymać swoich poddanych od targnienia się na osoby i własność tak przeciwnie postępuiących J. K. Mci poddanych; gdy daley Porta Ottomańska żyiąca z J. K. Mcią w pokoiu, od kilku lat zostaie w woynie z Grekami, w którey J. K. M. zachowuie ścisłą i bezstronną neutralność, i na mocy wiernego zachowania traktatów między J. K. Mcią i rzeczonem Mocarstwem mnóstwo rzetelnych poddanych J. K. Mci osiadłych w kraiach Ottomańskich, prowadzi korzystny handel i używa opieki prawa; gdy nakoniec J. K. M. powziął niewątpliwą wiadomość, że niektórych poddanych J. K. M. nakłonią do wystawienia w portach Jego Krolestw woiennych i korsarskich okrętów, ażeby potem pod banderą Grecką prowadzili woynę przeciw Ottomańskiey Porcie, okręty iey i własność zabierali, na brzegi iey napadali, co sprzeciwia się zupełnie w 59 roku panowania zmarłego Króla zapadłemu parlamentowemu Aktowi (Akt ten iest tu dosłownie przywiedziony), przeto pragnąc J. K. M. utrzymać dla swych poddanych błogosławieństwa pokoiu, których maią szczęście doznawać; i dla zachowania neutralności, którą J. K. M. kilkokrotnie oświadczył, i ażeby żaden z Jego poddanych nieskładał się niewiadomością względem kar w powyższym akcie za podobne czyny oznaczonych, uznał za potrzebne za zasięgnieniem zdania tayney swey Rady wydać niniejszą

Królewską swą odezwę i nakazać surowo, ażeby nikt nieważył się mięszać do wzmiankowaney wyżey walki lub coś takiego uczynić, coby się oznaczeniu wspomnionego aktu sprzeciwiało, pod ulegnieniem karze i ściągnieniu na siebie J. K. Mci nieukontentowania, i ażeby wszyscy J. K. Mci poddani tak względem Porty Ottomańskiey, iako też względem Greków, podobnie iak względem innych kraiów prowadzących z sobą woynę, z ktoremi J. K. M. w pokoju żyie, zachowali obowiązek neutralności, a względem wszystkich prawa, iakichby J. K. M. żądał, gdyby nieszczęściem wplątany był w woynę.,,

Po ukończeniu ostatniey tayney rady w Windsor miał P. Canning długie posłuchanie u Króla. — W Niedzielę w wieczór miał naradę z Posłem Rossyyskim, Hr. Lieven, wczoray z Posłem Niderlandskim, P. Falk, i P. Huskisson, a dziś rano poiechał do wieyskiego mieszkania w Sussex P. Ellis.

W sobotę nadeszły tu pisma z Paryża.

P. Stratford Canning odpłynie iutro na poselstwo do Stambułu, a Lord Strangford do Petersburga.

Brazyliyska fregata Peranga stoi w Spithad w gotowości do odpłynienia, lecz ieszcze niepewna, czyli Lord Cochrane powróci do Brazylii. — Tamże po 18dniowey żegludze przybyła fregata Faeton, która naszego Posła, P. Vaughan do Wasingtonu zawiozła. W powrocie z Ameryki wybuchnęła pomiędzy iey ludem ospa naturalna. Zapadło na nią 7 którzy już mieli szczepioną, i 12 którzy niemieli szczepioney. Wysadzono ich na wyspy Bermudzkie, z których 3 zaraz umarło, a pomiędzy temi ieden, który iuż miał tę ospę w r. 1811 i ieszcze znać iey było blizny.

Przeszłey soboty odpłynęły z Tamizy 2 okręty z potrzebami woiennemi na morze śródziemne.

Listy z Paryża donoszą, iż rząd Austryiacki wydał rozkaz do wszystkich dowodców Austryiackich okrętów w Lewancie, ażeby na przyszłość żadnego okrętu niewspierali, który pod banderą Austryiacką poważy się gwałcić neutralność i Turkom woyska, ammunicyią, żywność, i t. d. dowozić.

W Korunie i Bilbao nastąpić znowu miało wiele uwięzień, i kilkunastu osobistych przyiaciół Jnfanta Karola z kraiu wygnano.

Korsarze Kolumbiyscy ciągle tamuią handel pod brzegami Hiszpańskiemi.

Liwerpool tak dalece zapełniony iest bawełną, iż przybyły niedawno ładunek nie mogł bydź w składzie przechodowym pomieszczony, i właściciele zmuszonemi zostali za złożeniem cła umieścić go w składzie prywatnym. — Z powodu niepomyślnych z Europy doniesień spadła znacznie w Ameryce cena bawełny.

Słychać, iż Pani Katalani, która znayduie się teraz w Bordeaux, ziedzie tu na zimę i wystąpi w operze.

— W Brazylii, stosownie do konstytucyi, zaprowadzone iuż są sądy przysięgłych. Wszystkich prowincyy Brazylii zwrócona teraz iest uwaga na rozkrzewienie herbaty.

— Dnia 8. —

Po odbytych w przeszłym tygodniu kilku gabinetowych radach, odiechało

znowu ztąd wielu Ministrów. P. Huskisson poiechał z rodziną swoią do Paryża.

Do Portsmutu przybyła d. 3 Grecka bryganty̆na i odbywa kwarantannę.

Angielskie okręty w Ameryce odebrały rozkaz, aby wszelkie pieniądze i metale, tóre zabieraią dla osob prywatnych nieskladały na Jamaice, ale prosto do Anglii wiozły.

D. 5 b. m. nadeszły tu pisma z Hiszpanii.

Posiadłości Angielskie Sincapore i Penang zakwitaią coraz bardziey. Sincapore otworzyła teraz bardzo ważny handel z Siam; kilkunastu Angielskich kupców osiadło w Bangkok handlowym porcie Siemu, i naynowsze ztamtąd doniesienia pod d. 3 Marca są bardzo pomyślne. Siamlanie są nader przychylnemi Anglikom, i nawet Krol tameczny posłał Angielskiemu Rezydentowi w Sincapore, P. Crawfurt, 1000 pekalów cukru w podarunku, który na mieyscu warta 2500 Fs. Miasto Minto na Banka zostało przez ogień zupełnie zniszczone.

Przez okręt Hero nadeszły doniesienia z Bombaiu do 15 Marca. Podług nich dywizyia Jenerała Campbell złączyła się z brygadą Jenerała Cotton pod Donabew, i zabierali się d. 31 Kwietnia uderzyć na tę twierdzę.

Dnia 5 b. m. Poseł Pruski, Baron Malzahn, i P. Rothschild złożyli w banku za 43,000 Fs. obligacyy z pożyczki Peaskiey, które iako 14ta półroczna wypłata, są z biegu cofnione.

Wszystkie przybywaiące z Alexandryi okręty, chociaż są zaświadczeniami zdrowia opatrzone, odbywać muszą w Milford kwarantannę.

Konsul Sycyliyski w Gibraltarze odebrał doniesienie, że Cesarz Marokański zamyśla wszystkiem Mocarstwom, które nietrzymaią w iego kraiach Konsulów, wydać woynę. Wymienione są Sycyliia, Toskaniia, Austryia, i t. d. iednę Rossyią wyiąwszy; lecz J. C. M. nie posiada do tey groźby iak iedeo woienny okręt i iedn-ego szonera.

Pisma tuteysze przywodzą iako nader rzadkie zdarzenie, że onegdaj kwakrowa stawioną została przed sąd za popełnioną kradzież.

W Eskurial znayduie się ważny rękopism o złotych i srebrnych kopalniach w Hiszpanii, z którego okazuie się, iż obrabianie kopalń z rozkazu Rady stanu w r. 1535 w iesieni zaniechane bydź musiało, ponieważ szkodziło przedsięwzięciom w nowym świecie.

Podług doniesień z Chili pod dniem 1 Czerwca i ta Rzplita przyięła federacyyny kształt rządu i prowincyionalne zgromadzenia urządzała.

Z Bogota nadeszły tu doniesienia do 19 Lipca, a z Kartageny do 1 Sierpnia. W. Quaiaquil stały iuż w gotowości okręty, dla przewiezienia połowy woysk do Panama, które zawoiowało Peru.

W prowinciach Brazyliyskich w Pernambuko i Maranham tegoletnia susza prawie głód zrządziła. Mieszkańcy idą kupami zewnątrz nad brzegi, a Indyianie uniesieni rozpaczą napadaią na osadników i zabiiaią opieraiącvch im się. Urodzay ryżu zupełnie chybił, bawełny zaledwo połowę zebrano od lat innych.

Lod Cochrane ciągle bawi ieszcze przy swey rodzin e w Szkocyi.

DODATEK
DO Nro 85.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 23 PAŹDZIERNIKA 1825 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Bruxelli d. 7 Października.

Onegday dawał Król przed odiazdem do Hagi ostatnie publiczne posłuchanie, które było bardzo liczne. Ministrowie prawie wszyscy już do Hagi odiechali.

Krolewic Fryderyk poiechał do Mons dla znaydowania się na obrotach zebranego w tameczney okolicy woyska. Małżonka iego z wielkem dokładaniem uczy się języka Hollenderskiego.

Z powodu śmierci Xcia Fryderyka Wilhelma Thurn i Taxis zawdział Dwor tuteyszy na 3 dni żałobę.

W tych dniach przebiegł tędy gabinetowy Pruski goniec z Paryża do Berlina.

Z Sztokolmu d 4 Października.

Ostatni z Chrystianii przybyły goniec przywiozł wiadomość, że NN. Krolestwo d. 12 b. m. udadzą się na powrót do Szwecyi i d. 16 lub 17 tu staną.

Poseł Angielski, P. Blomfield, powrócił tu z swey podroży do Nerike.

Anglik, nazwiskiem Mackintosh, podał do rządu prośbę o przywiley na swoy wynalazek robieniania stali.

W Oestersund już d. 21 Września letnie powietrze zamieniło się na zimowe; pola okryte są głębokiem śniegiem, a powietrze tak zimne, iż wcale nietopnicie.

Z Nauplii d. 18 Sierpnia.

Grecy na Kandyi czynią postępy, i słychać, iż Hassan Baszę zabrali w niewolą. W posiłku posłane im ztąd zostały 3 brygi z żywnością i potrzebami woiennemi, a z Hydry ma się do nich udać 1600 ludzi. Prezes Konduriottis wyzdrowiał i rozpoczął znowu swoie urzędowanie. Ibrahim Basza niemoże z Trypolizzy ani kroku postąpić, ażeby nienatrafił na naydzielnieyszy odpor. Missolongi trzyma się walecznie. Mowią tu, że Grecy pod Congas i Rangos opanowali wąwozy Karwassary i Seraskierowi ustęp odcięli.

W Kanea nieustałe morowe powietrze do 21 Lipca. Na wałach Napoli di Malvasia powiewa chorągiew półxiężycowa. Ibrahim Basza zdobył tę twierdzę

dzę; lecz krąży ieszcze przed nią 6 Greckich okrętów.

Z Smirny d. 1 Września.

Podług doniesień z Kanea pod d. 10 Sierpnia panowała w Krecie zupełna spokoyność, i morowe powietrze ustawało. Vicekról Egipski iest w chęci umieścić w Krecie korpus odwodowy, dla wsparcia w potrzebie dzi łaiącego w Morei woyska. More nie wzbraniaią się chwytania oręża. W Nauplii panuie morowe powietrze i nieład. Odysseusza towarzysz oręża, Treloni, opuścił swą grotę na gorze Parnassu i powrocił z młodą swoią małżonką do domu. Przybył tu Guilleminot, syn Posła Francuzkiego w Stambule.

Od granic Tureckich d. 25 Września.

Naczelny Lord Kommissarz wysp Jońskich oznaymił odezwą pod dniem 3 b. m. mieszkańcom, iż z powodu ościenney woyny użył ieszcze raz prawa potwierdzenia dotyczasowego Prezesa Senatu, Marin Veja, kawaiera orderów S. Michała i Jerzego, znowu na 5 lat w tey godności.

Dnia 9 Sierpnia przewozowy okręt Borodino przybył do Korfu z częścią 7go pułku, i tegoż dnia przybyły bryg Racer przywiozł wi domość, że dowodzący Admirał na srodziemnem morzu przybędzie tam wkrotce z całą swoią siłą.

Dnia 26go Sierpnia o godzinie 3 z północy w Smyrnie w zamieszkaney przez Chrześciian części miasta wybuchnął w 3 mieysach ogień, ktory stać się mogł bardzo niebezpiecznym, gdyby nie dzielny ratunek Francuzkich, Angielskich, Austryiackich, Amerykańskich i Niderlandskich okrętow.

Z Ludwiglust d. 8 Października.

Wczoray nastąpiło tu w obecności całego Dworu uroczyste zaślubienie Xiężniczki Maryi, naystarszey corki zmarłego dziedzicznego Xcia Fryderyka Ludwika Meklenburgsko-Szwerynskiego, z Xciem Jerzym Sasko-Hildburghausen.

Z Szwaycaryi d. 5 Października.

Otworzona w Zurich składka na zbudowanie szpitala na granicy Piemontskiey doszła iuż do summy 6131 Fr.

Kanton Szafhuzy nałożył po 4 ZR. cła od beczki wina Badenskiego. Bezwątpienia, że i inne Kantony toż samo uczynią. Niektore pisma dodaią, że także na zboże i żelazo Badeńskie będzie cło nałożone.

W Kantonie Glarus w Obernen został chłopiec od psa wsciekłego ukąszony, a w Niderurnen kobieta od kota wściekłego. W okolicy Wesen snuie się mnostwo wściekłych lisow, ktore rzucaią się na bydło.

Sporządzony po większey części od bawiących w Genewie Angielskich przyiacioł Greków dnia 21 Września w sali teatralney bal, na ktory sprzedano 217 biletow po 20 Fr. przyniosł po odtrąceniu kosztow 4439 Fr. ktore przesłano zaraz Greckiemu komitetowi w Londynie. W Lauzannie utworzył się także związek za Grekami, ktory podobnie iak Paryzki trudnić się chce wychowaniem kilkunastu młodzieńcow Greckich.

Od brzegów Menu d. 9 Października.

J. C. Wysokość Wielki Xżę Rossyyski Konstanty i Małżonka iego, Xiężna Łowicka, przybyli dnia 5 b. m. z Moguncyi do Frankfortu.

W Hoheim rozpoczęło się dnia 5go b. m. winobranie, a w Falcu odłożone zostało do 24.

W nocy z dnia 2 na 3 b. m. znany Filozof Pittschaft uszedł z szpitala w Hoheim przez gwałtowne wywarcie drzwi z celi, w ktorey na noc był zamykany.

Piwowar Reintler w Jochsberg w Bawaryi posiada w swoim ogrodku ogorek, ktory teraz ma połtrzeciey stopy długosci i do 10 calow średnicy. Ciepłe teraźnieysze powietrze spodziewać się każe, ze znacznie ieszcze podrośnie.

Teatr Narodowy.

Dziś w Niedzielę dnia 23 b. m. dana będzie wielka Melo-Drama w 3 aktach, z francuzkiego P. Melesville przełozona: *Sen*, czyli *Kaplica w Glenthorn.* — JP. Szymanowski, będzie miał zaszczyt wystąpić powtornie na scenę w roli Hr. Glenthorn.

JPan Domagalski w 1 akcie Melo-Dramy, exekwować będzie Solo Jrlandskie, a po skończeniu sztuki, 2gie Solo.

Uwiadomienie.

Do handlu korzennego, Win Węgierskich i innych, iako też Tabaki, Tytoniow zagranicznych prawdziwych w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 26 w domu Wgo Jarzyńskiego exystyiącego, nadszedł do niżey podpisanego znaczny transport świeżego Sukna zagranicznego, rożnego koloru i gatunku, o czem ma honor uwiadomić, i polecić się Łaskawey Publiczności, że takowe Sukna i inne towary znayduiące się w tym handlu, za naypomiernieyszą Cenę sprzedawac będę. — W Krakowie dnia 17go Października 1825 r.

Bazyli Moszyński,
Kupiec i Obywatel W. M. K.

Uwiadomienie.

Niżey podpisąny ma honor donieść, iż będąc osobiście na ostatnim Jarmarku w Lipsku, sprowadził do swego Magazynu w Sukiennicach będącego, znaczną partią sukien, Kaźmirow, Double Broche, Satin-Cords, Wigoniow i t. d. w roznych kolorach i gatunkach, a to z pierwszych fabryk Francuzkich. Sedan, Louvier, Vervier i Niderlandskich, co wszystko za mierną i rzetelną Cenę (á prix fix) przedawać ofiaruie. — W Krakowie dnia 22 Października 1825 r.

Kaietan Fuchs.

Uwiadomienie
O Loteryi.
Ciągnienia

Wielkiey Loteryi w Wiedniu u Synów Daniela Coith na

D W A
NAYPIĘKNIEYSZE i NAYWIĘKSZE
TAMECZNE DOMY,

stoiące na placu Graben zwanym, pod L. 1122 1123 iuż nieodzownie nastąpią:

Pierwsze na dniu 17 Listopada r. b., zaś Drugie w dniu 4 Stycznia roku nadchodzącego.

Głowny Trefer tey Loteryi stanowi, rzeczone dwa Domy, z których czysty dochod roczny wynosi do Złp. 80,000 a za które, handlowy dom Synów Daniela Coith, urzędownie gwarantuie za okazaniem i odstąpieniem wygrywaiącego losu, wyliczyc natychmiast w gotowiźnie Złot: Ryńsk: 300.000 w Cwancygierach, które na Polską monetę 1.300,000 mowię Milion Trzykroć Sto Tysięcy Złotych Polskich czynią.

Oprocz głownego Trefera, są pieniężne wygrania, po Złot: Reńsk: 50.000. 20.000. 10.000. 5000. 1000. 500. 200. 100. i tak stopniowo, aż do Złot: Reńsk: 20 w Wiedeńskiey Walucie, na 3571 losów przypadaiące. — Dley, 10,000 treferów w złocie, przeznaczone na 10.000 Freylosów czerwonych po 1000. 300. 200. 100. 50. 20. 10. 5. 2. Czerwonych Złotych i ½ Souverainď'ora w złocie, ktore wszystkie bez wyiątku wygrać muszą, za ktorych każdy grający dostarczony mieć będzie ieden bezpłatnie, kto aż do dnia 15 Października r. b. kupi i zapłaci 10 sztuk losów czarnych, po upłynieniu zaś tego terminu, tylko przy zakupieniu

sztuk 15 losów takowych. — Oprócz tego, będą na końcu wyciągnięte, 20 Premiów dla losów w obydwóch ciągnieniach nie wyszłych, każda po Złotych Reńsk: 1000 w Wied: W.

Przy pierwszem ciągnieniu, wyciągnięte będą wygrania pieniężne, po Złotych Reńsk: 50,000. 10,000. 5000 i t. d. w Walucie Wiedeńskiey, i 10.000 czerwonych Frey losow, na które wszystkie, wygrania przypadaią w złocie.

Przy drugim ciągnieniu, wygrane będą DWA DOMY i reszta pieniężnych Treferów po 20,000. 10,000. 5000. i t. d. w Walucie Wiedeńskiey. Na koniec 20 Premiów, po Złot: Reńsk: 1000 w Wiedeńskiey Walucie, na losy po obu ciągnieniach w kole pozostałych.

Los kosztuie Złot: Reńsk: 15 w W. W. Plan obszerny tey Lotteryi i losów, dostać można w Krakowie w handlu Macieia Wentzel, przy głównym Rynku pod L. 18.

Z Dodatku do Gazety Wiedeńskiey pod d. 28 Lipca, 6 i 13 Sierpnia 1825.

Doniesienie

O Lotteryi dwóch bardzo pięknych w Galicyi leżących posiadłości, wielkiego Państwa

DUBIECKO i Wsi SLIWNICA,

u A. C. Schrama w Wiedniu.

Lotterya ta w stosunku małey ilości 120,296 sprzedaynych losow i 8052 gratysowych, posiada znaczną ilość, bo 12,071 dobrze uposażonych treferów; zkąd okazuie się, iż prawie na każdy dziesiąty los przypada wygrana, przez co dla graiących zwiększa się bardzo podobieństwo wygraney; oprócz tego ieden los przez oznaczenie przed i potreferow 22 razy nawet wygrać może.

Przebieg wygranych:

1 Trefer na wielkie państwo DUBIECKO, za które ofiarowana iest summa wykupna w W. W. ZR. 150,000

1 Trefer na piękną Wieś SLIWNICA, za którą ofiarowana także iest summa wykupna — — — 50.000.

1 Trefer w gotowiznie — — — 20.000.

1 Trefer ditto — — — 10,000.

1 Trefer ditto — — — 5000.

1 Trefer ditto — — — 3000.

1 Trefer ditto — — — 2000.

4 Trefery ditto po 1000 ZR. w W. W. 4000.

8 Treferów ditto po 500 ZR. w W. W. 4000.

1958 Treferów ditto po 200 aż do 12 ZR. 29,323.

2042 przed - i potreferow od 1000 aż do 12 ZR. 38,696.

8052 Treferow w Złocie od 100 aż do 1 Duk: w kwocie 8356 Sztuk C. K. ważnych Dukatów czyli w W. W. 94,005.

12,071 Tref: w summie ZR. W. W. 410,02.

Każdy zakupuiący gotowizną 10 losów otrzyma czerwono - drukowany gratysowy los, dopoki oznaczona ich liczba nie będzie rozebrana. — Do tych wygrywaiących losow przywiązane są premie po 100, 50, 25, 10 aż do 1 Dukata w złocie, i muszą przynaymniey ieden Dukat wygrać, bo należą tak do ciągnienia na wygrane w złocie, iako też do głównego ciągnienia na dobra i pieniądze iak czarne losy.

Ciągnienie nastąpi w Wiedniu d. 10 Stycznia 1826 Jeden los kosztuie tylko 10 ZR. w W. W. *A. C. Schram.*

W Krakowie dostać rzeczonych losów można w Kantorze JP. Antoniego Hölzel.

DONIESIENIE.

Dnia 25 b. m. o godzinie 10 ranney w Kleparzu przy Krakowie na targu końskim sprzedane bedzie para koni z ubiorem i bryczką, tudzież parasol, zegarek, fayka i t. p. Dnia 28 b. m. i r. o godzinie 9tey ranney na Kazimierzu pod L. 99, sprzedane będą łóy, świece, mydło i t. p. tudzież dochody Domu tego wydzierżawione zostaną. — W Krakowie dnia 21 Październik 1825 r.

T. Jarzyński, Kom: Sąd.